

PROFESSIONENS VIRKSOMHEDSOMRÅDE

DOKUMENTATION – TRADITION OG UDVIKLINGSTRÆK?

DORTE STEENBERG, NÆSTFORMAND, DSR. SEPTEMBER 2013

INDHOLD

- Hvad er virksomhedsområdet?
- Dokumentation historisk set og i nuværende samfundskontekst
- Dokumentation under forandring og som forandring
- Hvordan kommer vi videre?

VIRKSOMHEDSOMRÅDE

- Vi kender alle bekendtgørelsens 4 områder
- At udføre.....sygepleje
- At lede.....sygepleje
- At formidle...sygepleje
- At udvikle.....sygepleje

VIRKSOMHEDSOMRÅDE

- En studerende skal fx kunne
- Redegøre for og reflektere over forskellige dokumentationsstrategier, klassifikationsstrategier og standarder – og
- Søge, sortere og vurdere viden om kliniske retningslinjer og argumentere med anvendelse af et tydeligt fagsprog

EN AKTUEL PROFESSIONSFORSTÅELSE

To væsentlige fokusområder, der påvirker kunnen, vilje og viden

- Velfærdsstaten bevægelse fra universel velfærd til konkurrencestat
- Uddannelsesreform(erne)

ET PAR EKSEMPLER

- På et personalemøde siger en sygeplejerske:
- *'Vi kan ikke længere stå ved den pleje vi laver. Vi når ikke de basale ting.... FTR svarer: I må handle. I skal dokumentere, at vi laver dårlig kvalitet. En anden sygeplejerske replicerer: Nej, det vil vi ikke. Det er kun 10% af det vi kommer med, der bliver bragt videre op i systemet.'*

(Uddrag fra bogen Sundhedssociologi. Artiklen: Dybbroe, Betina. Professionssociologi – sundhedsprofessioner under pres, s 201)

ET PAR EKSEMPLER

- Margit er uddannet i 70'erne. Hun siger herom:
'Forcen i det, var jo, at du fik et enormt kendskab ... og det er sådan, at når jeg ..sammenligner, så kom jeg ud erfaringsmæssigt meget rigere.'

(Uddrag fra bogen Sundhedssociologi. Artiklen: Dybbroe, Betina. Professionssociologi – sundhedsprofessioner under pres, s 203)

ÆNDRINGER I ....

- Det bliver på den baggrund logisk, at spørgsmålene om dokumentation, evaluering og evidens er centrale - men også at
- At logikker/rationaler – dynamikker og processer der i udgangspunktet er uforlignelige konfronteres – så hvad skal dokumenteres og hvordan?

DOKUMENTATION – ET KORT HISTORISK BLIK

- I sygeplejens pionertid handlede dokumentation om at rapportere sygeplejerskens observationer til lægen
- Sygeplejeeleverne lærte at dokumentere sygeplejeobservationer på kurven – her fra sygeplejeelev Fanny Jespersens notesbog på Bispebjerg Hospital ca. 1915:
(Dansk Sygeplejehistorisk Museum)

SYGEPLEJEPROCESSEN

Virginia Henderson satte
dagsordenen for
sygeplejeprocessen og
plejeplaner i 1956

Dansk Sygeplejeråd

SYGEPLEJEPROCESSEN SOM RAMME FOR SYGEPLEJEDOKUMENTATION I DANMARK

- Først introduceret i Danmark på Sct. Joseph Sygeplejeskole i midten af 1960'erne
- Sygeplejeprocessen blev rammen for Dansk Sygeplejeråds 'Retningslinjer for føring og opbevaring af sygeplejefaglige optegnelser' 1991
- 2005: Sundhedsstyrelsens Vejledning for føring af sygeplejefaglige optegnelser
- 2012: Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners patientjournaler (journalføring, opbevaring, videregivelse og overdragelse m.v.)

DOKUMENTATION – ET AKTUELT BLIK

Professionstype	Vidensbase	Status	Legitimitet
1900-1950: Klassisk professionstype	Egen (naturligvidenskabelig) vidensbase	Qua autorisation	Via autonomi
1950-1970: Senmoderne professionstype	Egen rationalitet og egen praksisviden	Qua uddannelse som adgangsgivende	Via faglig etik og faglig begrundelse
1970-: Den responsive ekspert	Tværfaglig vidensbase, specialiseret professionsviden	Qua uddannelse og forhandling	Via evaluering, evidens og dokumentation af arbejdet
2000-: Servicemedarbejd eren i konkurrencestate n	Tværfaglig viden og mere forskningsbaseret viden	Qua certificering af ydelser og risikovurdering af praksis	Via markedet: politisk og brugerefterspørgs el

DOKUMENTATION UNDER OG SOM FORANDRING

Samfundsniveau:

- Æslet der levede af luft (metafor, Katrin Hjort) eller
- Dokumentation som redskab til kritisk at forandre sundhedsvæsenets indhold, vilkår og rammer til gavn for patienter, pårørende og institutionerne

DOKUMENTATION UNDER FORANDRING OG SOM FORANDRING

- På institutions-/individniveau:
- Dokumentation som legitimering og sikring af sundhedsprofessionelle i klagesager - eller
- Dokumentation som reel kvalitetssikring og udviklingsredskab

NOGLE DILEMMAER

- Sygeplejen eksisterer i forskellige praksissituationer – hvordan harmonerer det med dokumentationen
- Dokumentation er sygeplejefaglig – men skal kunne forstås tværfagligt
- Sygeplejen som selvstændigt felt skal integreres med andre faggrupper
- Den faglige dokumentation overfor patienter/borgeres medinddragelse i dokumentation

NOGLE BUD PÅ: HVORDAN KOMMER VI VIDERE?

- Stærkere ledelsesmæssigt fokus
- Tid til dokumentation
- Yderligere udvikling af sygeplejeteori og fagsprog
- Tage dokumentationsdagsordenen